

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W rocznicę urodzin Najjaśniejszego Cesarza i Króla JMci dnia 12. lutego 1833 odprawili w miasteczku Kałuszu, w cerkwi obrządku grecko-katolickiego, plebani miejscowi obrządku łacińskiego i grecko-unickiego, w obec wszystkich tutejszych władz cywilnych i wojskowych, młodzieży szkolnej z jej nauczycielami, cechów i mieszkańców miasteczka, tudzież wieców obywateli i licznie zgromadzonego ludu, uroczyste nabożeństwo, podczas którego stojąca tu dywizya landwehrów pułku księcia Bentheim dawała salwy z broni ręcznej. Po sumie odśpiewano w śród największego wszystkich obecnych uniesienia hymn: »Boże zachowaj nam Cesarza Franciszka«, potem *Te Deum*.

— Z Wiednia. —

Gazeta preszberska donosi z Preszburga pod d. 4. marca :

Jej cesarzowiczowska Mość Arcyksiężna Maryja, małżonka Jejgo ces. Mości Arcyksięcia Pałatyna, powiła z d. 1. na 2. b. m. w nocy o god. 12tej szczęśliwie zdrowego Arcyksięcia, któremu na chrzcie świętym dano imię Józef Karol Ludwik.

Dyrekcya uprzywilejowanego austriackiego narodowego banku zniżyła stopę procentową forsusów na złoto i srebro ze czterech na trzy procentu, a to począwszy od 1. marca b. r.

Podczas trzynastego losowania w d. 1. b. m. pożyczki zaciągniętej w roku 1820 w summie 20.800,000 zlr. m. k., padły w wyciągniętych rządach główne wygrane na następujące numera włącznie aż do 1000 zlr.: Rząd 33. Nr. 8378 : 2000 zlr. nr. 8412 : 3000 zlr. — Rząd 138. Nr. 35,811 : 2500 zlr. — Rząd 146. Nr. 37833 : 70,000 zlr., Nr. 37928 : 1000 zlr. Nr. 37937 : 1000 zlr. — Rząd 196. Nr. 50768 : 4000 zlr. Nr. 50898 : 1000 zlr. — Rząd 226. Nr. 38651 : 1500 zlr. — Rząd 247. Nr. 64063 : 1000 zlr. — Rząd 248. Nr. 64432 : 1000 zlr. Nr. 64434 : 1000 zlr. — Rząd 250. Nr. 64933 : 1500 zlr. — Rząd 256. Nr. 66499 : 7500 zlr. — Rząd 264. Nr. 68388 : 1000 zlr. Nr. 68570 :

2500 zlr. Nr. 68600 : 3000 zlr. — Rząd 398. Nr. 103375 : 1500 zlr. — Rząd 406. Nr. 105413 : 3000 zlr. — Rząd 418. Nr. 108539 : 2000 zlr. Nr. 108563 : 6000 zlr. — Rząd 425. Nr. 110295 : 2500 zlr. — Rząd 475. Nr. 123411 : 1000 zlr. — Rząd 476. Nr. 123702 : 2000 zlr. — Rząd 537. Nr. 139451 : 2500 zlr. Nr. 139618 : 1500 zlr. — Rząd 558. Nr. 144847 : 2500 zlr. Nr. 144848 : 2000 zlr. Nr. 144876 : 1500 zlr. — Rząd 586. Nr. 152206 : 30,000 zlr. Nr. 152316 : 1500 zlr. — Rząd 595. Nr. 154600 : 1000 zlr. — Rząd 600. Nr. 155765 : 1000 zlr. — Rząd 601. Nr. 156012 : 2000 zlr. Nr. 156051 : 15,000 zlr. Nr. 156232 : 1500 zlr. — Rząd 635. Nr. 165047 : 1000 zlr. Nr. 165052 : 1000 zlr. — Rząd 665. Nr. 172658 : 1500 zlr. Nr. 172700 : 2000 zlr. Nr. 172733 : 6000 zlr. — Rząd 732. Nr. 190278 : 1500 zlr. Nr. 190283 : 1000 zlr. — Rząd 733. Nr. 190514 : 2000 zlr. — Rząd 740. Nr. 192291 : 1000 zlr. Nr. 192326 : 1500 zlr.

Kraków.

Gazeta krakowska w swojej urzędowej części z d. 21. lutego donosi; iż tajny radzca rządowy p. de Forckenbeck, mianowany przez króla JMci pruskiego, dostojnego wspaniałopiekuna tego kraju, na rezydenta przy tamczynym rządzie, oddał uroczyscie senatowi rządzącemu swój list wierzytelny w d. 20. b. m., i zapewnił senat, imieniem swojego dostojnego monarchy, o życzliwości jego dla Rzeczy - pospolitej Krakowskiej.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Wielka Brytania i Irlandya.

Gazety londyńskie donoszą pod d. 22. lut. co następuje :

W przyszły piątek będą u króla piérwszy raz pokoje w tej porze roku; na przyszłość będą pokoje każdej środy. Jak słyhać, lord Mulgrave, gubernator Jamaiki, będzie odwołany i zastąpi go generał major Sir John Keene.

Obrady parlamentowe.

Na posiedzeniu izby wyższej w d. 18. lutego, wniósł hr. Grey powtórne odczytanie bilu do utłumienia ruchów w Irlandyi. Hr. Wicklow pochwałal ten środek i żalował, że się

go wprzód nie chwycono. Hr Longford mówił za utrzymaniem marg. Anglesea na urzędzie lorda namiestnika w Irlandyi. Lord Roden wspierał bil, ponieważ środki zmuszające stały się koniecznymi. Marg. Clanricarde bronił margr. Anglesea. Książę Wellington uważał przelożony środek za potrzebny, tymczasem zastrzegł sobie przelożyć komisyi w tymże odmiany. Hr. Grey odpowiedział księciu i dziękował za proponowane odmiany. Poczém bil ten został powtórnie, a potem po niektórych uwagach lordów Winnford i Eldon, po trzeci raz odczytany.

W d. 19. lutego przelożył w izbie wyższej lord Teynham środek, aby zapobiedz nadużyciu bilu irlandzkiego. Projekt ten dał powód do krótkich rozpraw, w których mieli udział hr. Bathurst, książę Wellington i lord Cloncurry. Poczém zamienila się izba w wydział względem tego bilu. Po rozpoznaniu takowego i wniesieniu kilku poprawek, podany został raport.

W d. 21. lutego przyjęła izba wyższa raport z bilu względem rozruchów irlandzkich, z niejakimi poprawkami. Artykuł dodatkowy, przez hr. Grey zaproponowany, aby zapobiedz w Irlandyi zapalaniu ogniów i innych znaków, przyjęto, i potem trzecie odczytanie bilu na następujący dzień przeznaczono.

W d. 22. lutego odczytano w izbie wyższej po trzeci raz bil względem rozruchów w Irlandyi i takowy przyjęto.

Na posiedzeniu izby niższej w d. 22. przyniósł goniec izby bil względem rozruchów irlandzkich z izby wyższej do niższej. Lord Althorp żądał, aby był wydrukowany i by pierwsze onegoż odczytanie przeznaczono na d. 27. lutego. Wraz uczynił on uwagę na zapytanie p. Hume, że irlandzki bil reformy kościoła w ostatnich dniach następującego tygodnia będzie przelożony, i jak się spodziwać należy, pomnoży zaufanie ludu w terażniejszej administracyi. Izba odroczyła swoje posiedzenie do d. 26., przelnaczywszy d. 27. na pierwsze odczytanie bilu względem rozruchów w Irlandyi. Bil ten doznał już w izbie wyższej pojedynczych, acz mniej ważnych, odmian.

Gazety londyńskie z d. 23. lutego napełnione są uwagami nad bilem o rozruchach, który przeszedł w izbie wyższej. Większa część tychże zgadza się z zasadami, przez rząd przyjętymi. |

Times zawiera następującą wiadomość z Dublinu z d. 19. lutego: »Od czasu, jak ogłoszone tutaj zostały zamierzone środki zmuszające, stolica jest najmocniej wzburzona. Na

dzień następujący zapowiedziane jest wielkie zgromadzenie obywateli, aby te środki wziądo pod rozwagę i porozumić się nad środkami ku zapobieżeniu niebezpieczeństwu. Od dnia wczorajszego żądano podnieść znacznie pieniądze w złocie z banku irlandzkiego, lecz dotąd nie nie wskótano. Większa część obywateli i ziemian czeka na radę O'Connell'a, lub rozkaz, zanim coś w takim razie przedsięwzma. Jeżeli zaś powie: »Idźcie i weźcie złoto z banku«, więc każdy z naturalnej obawy pospieszy, aby głos dyktatora miał wpływ na większość, i by ociągający się nie przybył późno i nie stracił.«

Dz. *Globe* zawiera wiadomość, że hr. Matuzewicz mianowany jest nadzwyczajnym posłem i pełnomocnym ministrem ces. rossy. na dworze drezdeńskim.

Wyspy Jońskie.

W Korfu umarł w d. 12. grudnia r. z. prezes senatu wysp Jońskich, hr. Demetris, Foscardi i lord wyższy komisarz mianował w miejscu zmarłego, barona Theotoky. Na przedstawienie lorda wyższego komisarza (lorda Nugent), czynione pod d. 11. stycznia senatowi, zniósł tenże wyrok wygnania konfiskaty i dóbr wymierzony pod d. 18. lipca 1821 przeciw 7 osobom (Konst. Metaxa, J. Focca, Andr. Meixaxa, V. Pana, D. Sembriko, P. Struza i M. Confuta) z powodu uczestnictwa w powstaniu greckim, i dał onym zupełne przebaczenie.

Francyja.

Moniteur z d. 26. lutego zawiera co następuje: »W piątek, d. 22. lutego, o godzinie wpół do 6tej przesłała księżna Berry jenerałowi Bugeaud, gubernatorowi cytadelli w Blaye, następujące oświadczenie: »Zniewolona okolicznościami i środkami przez rząd nakazanymi, chociaż miałam najważniejsze powody tajeńienia mojego zamęzcia, sądzę, że winna jestem sobie samęj, jakoteż moim dzieciom, oświadczyć, że podczas mojego pobytu we Włoszech weszłam tajemnie w związki małżeńskie. W cytadelli w Blaye dnia 22go lutego 1833. (Podp.) Maryja Karolina.« — To oświadczenie, przesłane przez jenerała Bugeaud prezydentowi rady, ministrowi wojny, zostało natychmiast złożone w archiwum *Chancellerie de France*.«

W d. 25. lutego powrócił książę Orleański o godzinie 7. wieczorem do Tuilleryjów z podróży swojej do Bruxelli przedsięwziętej.

Moniteur zawiera raport ministra wojny do króla, jako dalszy ciąg raportów z d. 20. lutego i 15. września 1831, udzielających wy-

kazu rozporządzeń, wydanych po rewolucyi lipcowej w 1830, aby wojsko reorganizować, zarody onego połączyć, aby się szybko i stosownie do okoliczności rozciągnąć mogło, i przez to zapewnić utrzymanie pokoju przez przywrócenie stanu obronnego, nakazującego poważanie. Nowy raport przytacza tylko środki uzupełniające, przedsięwzięte od września 1831 do końca 1832, aby udoskonalić stan wojskowy państwa i różne służby materyjalne, które tak mocno przyczyniają się do siły i skutku wojsk.

Podług powyższego raportu ministra wojny do króla, rozporządzenie króla we wrześniu 1831 oznaczyło stan wojska na 452,193 ludzi i 96,136 koni. Tymczasem wojsko w ten czas tylko do 400,272 ludzi i 86,951 koni doszło. W styczniu 1833 wynosiło wojsko 421,494 ludzi i 82,057 koni; mianowicie:

Wojsko francuzkie :	ludzi	koni
) oficerowie	4,058	126
Sztab generalny) urzędnicy ad-		
ministracyjni	750	—
Żandarmeryja	15,682	11,604
Piechota	279,948	134
Jazda	52,338	37,035
Artyleryja	38,835	24,557
Inżynierija	8,574	808
Ekwipaże wojskowe	4,244	4,776
Weterani wojska	8,994	—
Zakłady remontów	—	1,895
Ogół wojska francuzkiego	413,424	80,935
Korpusy cudzoziemskie :		
(Legija cudzoziemska)		
Piechota (o 6 batal. 4,473)	5,526	47
(batal. Zuawów 1,053)		
(3 pulki strzelców a-)		
Jazda (frykańskich 2,334)	2,544	1,075
(korpus posiłkowy tu-)		
(recki 210)		
Ogół	421,494	82,057

Budżet z 1833 oparty jest na istotnym stanie 401,805 ludzi i 94,080 koni. Nadwyżek 19,689 ludzi powinien zniknąć przez urlopy, bez płacy dane tym żołnierzom, którzy przeszło dwa lata służyli i o takowy proszą. Ubytek 12,023 koni powinien być pokryty kupnem, teraz przedsiębranym. W roku 1832 zaciągnęto się 12,000 ochotników. Materyjał artyleryi do dyspozycyi składa się z 139 bateryj dział połowych (między którymi jest 17 bateryj do gór) każda z 6 dział, które wraz z parkiem rezerwowym i podwójnymi zapasami amunicyi mogą natychmiast stanąć do linii. Nadto gwardyja narodowa ma

teraz 625 dział. Co się dotycze dział obłęźniczych, jest podostatkiem materyjału, aby natychmiast urządzić pięć ekwipażów obłęźniczych, każdy po 100 dział. Wszelako ograniczają się na teraz na urządzeniu dwóch podobnych ekwipażów. W roku 1832 ulano 482 dział, pomiędzy którymi 144 ciężkich, a 284 połowych, oprócz 9,800,000 kilogramów różnego materyjału do wyrzucania z dział.

Obrady parlamentowe.

W d. 25. lutego zajmowała się izba parów ustawą o płacy od przewożenia towarów.

W izbie deputowanych w d. 23. lutego najważniejsze były rozprawy nad wnioskiem pana Portalis, aby księża, którzyby rzekli się stanu duchownego, mogli się żenić. Wnioskodawca odwoływał się do kodexu cywilnego, który w tej mierze żadnej nie zostawia wątpliwości. Pomimo to sąd kassacyjny zawyrokował całkiem przeciwnie w sprawie niejakiego Dumonteil; dla tego zdaje się p. Portalis, iż potrzeba wyraźnego prawnego oświadczenia. Po wielu nieznacznych mowach zabrał prezydent (p. Dupin) głos. aby z zapalem utrzymywać tę zasadę, że ksiądz, powracający do życia cywilnego, nie jest więcej obowiązany warunkami przysięgi kapłańskiej, wyłączającej go z życia świeckiego. Ustawa nie stawia żadnej wątpliwości, a niedawny wyrok sądu kassacyjnego, na który miały wpływ różne przesady i t. d., nie może nic stanowić. Izba powinna z tego powodu tylko oświadczyć, iż nie potrzeba zalecać sądom, aby się trzymały ustawy. Na tę mowę, która mocne poruszenie sprawiła, i często z niechętnym podziwieniem od centrum była przyjęta, podczas gdy strona prawa i lewa oklaski dawały, odpowiedział p. Berryer. Wyłożył ón podług wielkiej zasady, że ponieważ istnieje wyraźny rozdział między duchowną a świecką władzą, izba nie może nic rozstrzygać w interesie wiary; towarzystwo kościelne ma tak dobrze jak cywilne swoje prawa i swobody. P. Dupin mocno wzruszony odpowiedział, któremu p. Berryer kilkakrotnie mocno przerywał: »Wy żądacie (rzekł p. Dupin) swojej wolności, lecz idźcie tu o wolność wszystkich. Idźcie tu o tych, którzy opuściwszy swój stan, uciekają się do ustaw cywilnych. Jeżeli pozwoliliśmy onym mieć udział w prawach innych obywateli, będzie przez to wasza wolność nadwierzona? Cóż jest ogólnie wolność kościoła? Nieprawdaż, prawo, ścigania tego, który go opuszcza? Gdy w swoich kłótwach używacie bez miary wyrazów, wykonywacież wtedy prawdziwą wolność? Ustawa cywilna nie wyganiania kapłana z kościoła, lecz gdy go dobrowolnie

opuści, rzuca się nad kościół i woła: »Tyś mnie winien posłuszeństwo, tyś się mnie zaprzedał.« Ustawa zaś cywilna mówi przeciwnie: »Jesteś wolny, ktokolwiek jesteś.« Nie powinniśmy cierpieć, aby rząd nasz okarzano jako nieprzyjazny religii. Szanujemy i czcimy religiję; lecz chcemy, aby ona szanowała także prawa ustaw cywilnych. Nie jesteśmy ramieniem cywilnym, wymierzającym kary w interesie kościoła; jesteśmy zacnym, oświeconym, filozoficznym rządem, który chce wolności i niepodległości dla wszystkich. P. Berryer prosił o przebaczenie, że przedłużył sprawę. Wiele głosów zawołało: »Mów waćpan! mów waćpan! Nie skracaj co masz powiedzieć. Tu rzekł p. Berryer, że jeżeli mówimy o prześladowaniach kościoła, tedy odstępujemy od pytania. To bowiem opiewa: czyli ksiądz ma obowiązki. Tego nie można zaprzeczyć; lecz potrzeba wiedzieć, czyli we Francji władza cywilna i polityczna uznaje religijne obowiązki. »Co należy rozpoznać (zakreślić) jest pytanie, czyli między politycznym a religijnym porządkiem stosunki zachodzą. Jeżeli chcecie, aby żadnych nie było, więc wyrzeknijcie rozdział jawnie i zupełnie. Kościół nie będzie się na to użalał; natenczas będziecie musieli przyznać jego ustawy, jego hierarchiją z wolnym wyborem biskupów, jego karność, jurysdykcją, i to w całej objętości. Nikt się nie będzie mógł uskarżać, albowiem wolność nie jest nieprzyjazną.« W końcu przystąpiono do głosowania, czyli projekt pana Portalis ma być wzięty pod rozpoznanie. Ministrowie z centrum powstali przeciw temu, p. Dapin zaś z lewą i z prawą stroną za tym. Biuro oświadczyło rezultat za wątpliwy. Przy drugim głosowaniu okazała się nieznaczna większość za wnioskiem, aby projekt pana Portalis był wzięty pod rozpoznanie izby.

W izbie deputowanych w d. 25. lutego podał p. d'Argout projekt, wymagający dodatkowego kredytu 1,500,000 fr. na tajemne fundusze. Późem z porządku dziennego przystąpiono do narad nad projektem względem zawieszenia organizacji gwardyi narodowej w wielu gminach departamen. Rodanu i w Korsyce. Ustawę tę przyjęto.

Belgijum.

Podług wykazu w Monitorze Belgijskim, znajduje się w wojsku belgijskiem w ogóle 148 cudzoziemskich oficerów, mianowicie 114 Francuzów, a 34 Polaków lub Niemców, co jest stosunkiem jak 1 do 15 względem liczby oficerów belgijskich, i ten mały stosunek, mówi pomienione pismo, nie będzie przekroczony,

jeżeli nie nastąpią nadzwyczajne i nie przewidziane okoliczności.

Kapitałisci antwerpscy zebrali się w dniu 23. lutego dla naradzenia nad środkami względem uczynienia rządowi projektu do założenia kolei żelaznych z Antwerpii do Bruxelli. Długość onej z bulwaru bruxelskiego do stoku Antwerpii wyniesie 43,650 metrów.

Dz, *Guardian and public Ledger*, udziela zawartą w d. 10. listopada r. z. między Francją a Belgijum ugodę, dotąd nieogłoszoną, wszelako do uzupełnienia dokumentów o najnowszej kampanii potrzebną. Takowa jest następującej osnowy: Ponieważ król Francuzów na proźbę króla Belgów uchwalił, wysłać wojsko do Belgijum, aby uzyskać odstąpienie cytadeli antwerskiej i zawisłych od niej zamków, zgodnie z przepisami traktatu z d. 15. listopada 1831, którego wypełnienie pięć mocarstw w konferencyi reprezentowanych zaręczyły; przeto królowi jmsc uznając potrzebę uregulować osobną ugodą każdy przedmiot z tym zamiarem związek mający, mianowali swoimi pełnomocnikami: Król jmc Belgów, ministra stanu Goblet i król jmc Francuzów p. Arm. C. S. hr. Latour Moubourg i t. d., którzy wymieniwszy swoje pełnomocnictwa w najlepszej formie, zgodzili się na artykuły następujące, i takowe podpisali: Art. 1.) Wojsko francuzkie podczas swojego pobytu w Belgijum nie osadzi żadnej twierdzy królestwa, i w żadnej z twierdz, przez które przejdzie, nie zostawi załogi. Art. 2. Od chwili, w której wojsko francuzkie zbliży się do cytadeli antwerskiej, wojsko belgijskie, odda mu wszystkie posterunki, które zajmowało w okolo cytadeli, wraz z zamkami na obudwóch brzegach Skaldy. Art. 3. Wojsko belgijskie, utrzymywać będzie w mieście Antwerpii załogę, nie wynoszącą więcej, jak 6000 ludzi. Potrzeba się domyśleć, że ta załoga nie będzie miała udziału w uderzeniu na cytadelę i na zamki, które Holendrzy zajmują na obudwóch brzegach Skaldy; równie powinna się wstrzymywać od wszelkich kroków nieprzyjacielskich przeciw flotyl holenderskiej, ku obronie tychże zamków i cytadeli postawionej. Art. 4. Czoło wojska belgijskiego powinno się zebrać na prawém skrzydle wojska francuzkiego, w stanowiskach, które naczelnicy dowódcy obu wojsk poprzedniczą ugodą oznaczą. Art. 5. Cytadela antwerska i zawisłe od niej zamki, skoro będą przez Holendrow opuszczone, zostaną oddane wojsku belgijskiemu wraz z materyjałem, jaki się znajduje w chwili zajęcia. Art. 6. Wojsko belgijskie

skie nie powinno na żadnym punkcie atakować Holendrów. Art. 7. Gdyby się zdarzyło, iżby Holendrzy przedsięwzięli inicjatywę kroków nieprzyjacielskich przeciw Belgijum, natenczas wojsko belgijskie wraz z francuzkiem odeprą ten atak. W tej myśli obadwa dowódcy ułożą wspólnie plan operacji, jakiejby wspomniony atak wymagał; będą się wspólnie starali, aby przy takiej zgodzie nie spuszczały nigdy z oka, że ich operacje mają na celu tylko oswobodzenie ziemi belgijskiej, a pod żadnym warunkiem charakteru wojny zaczepnej przeciw ziemi holenderskiej. Art. 8. Niżej ugodą powinna być ratyfikowana i ratyfikacja w ciągu 4 dni lub wcześniej wymieniona: Dan w Bruxeli dnia 10. listopada 1832. (Podp.) Goblet; de Latour Maubourg.

Włochy.

— Z Florencji dnia 16. lutego. —

Dnia 13. b. m. przeniósł się do wieczności książę Stanisław Poniatowski, w wieku blisko lat 80. Był ón synem księcia Kaźmierza Poniatowskiego, brata króla polskiego Stanisława Augusta, i urodził się w Warszawie dnia 21. listopada 1754.

Niemcy.

Dziennik rządowy bawarski z dnia 23. lutego zawiera rozporządzenie król., dotyczące się szkół zarobkowości i politechnicznych. Podług tego w każdym obwodzie urządzona będzie zupełna szkoła obwodowa zarobkowości, z których dla obwodu rezatskiego będzie miała siedzibę w Norymberdze, dla innych obwodów, w głównych miastach obwodowych. I w mniejszych zamożnych miastach powinny być przynajmniej jedna lub kilka klas tej szkoły zarobkowości. Szkoły politechniczne w Monachijum, Norymberdze i Augszburgu podziela między siebie skarbowy dodatek 27,000 zlr. Obok powszechnych przedmiotów, każda z tych szkół powinna szczególniejsz zajmować się tą gałęzią przemysłu, która najwięcej jest właściwą miastu i okolicy, a zatem w Monachijum, budownictwem i przedmiotami sztuk, w Norymberdze, kopaniem i odlewaniem kruszców, w Augszburgu, wyrobami wełny i bawełny, potem farbarstwem.

Szwecyja i Norwegija.

— Z Sztokolmu dnia 15. lutego. —

Sąd nadworny ogłosił dnia 14. b. m. wyrok względem barona Vegesack i Düben, potwierdzony przez n. pana. Baron Vegesack skazany jest na pół roku więzienia w twierdzy, a to dla

przywiedzenia go do tego, aby wyznał w przeciągu tego czasu, czyli pisał był z Berlina list, o którym już doniesiono.

Grecyja.

W dniu 6. lutego, wydał król Grecji za przybyciem swoim do Nauplii następującą proklamacyją w greckim i niemieckim języku:

»Otto, z Bożej łaski król Grecji, do ludu greckiego.«

»Hellenowie! Powołany zaufaniem dostojnych, wspaniałomyślnych pośredników, za których potężną pomocą wyszliście z długiej, niszczącej wojny; — powołany waszym własnym wyborem, wstępuję na tron Grecji, dla dopełnienia zobowiązań, które przyjąłem na siebie wraz z poruczoną mi koroną, tak ku wam, jako też ku pośredniczącym wielkim mocarstwom. W długim i krwawym boju, poświęcając chętnie największe i najdroższe dobra, wywalczyliście sobie, co dla każdego narodu jest fundamentalnym warunkiem szczęścia i pomyślności, — niepodległość i udzielność. — Waszą bohaterską odwagą okazaliście się być godnymi potomkami owych wielkich przodków, których imię w nieprzycmionym blasku rzuca swoje promienie z ciemności odległych wieków. Lecz dotąd pozbawieni jesteście owoców zaszczytnej walki! Pola wasze leżą odłogiem, wasza zarobkowość w głębokiej ponurzona niemocy, a wasz niegdy kwitnący handel, upadł; napróżno jeszcze oczekują sztuki i umiejętności gozdziny, w której onym wolno będzie wrócić do dawniej swojej dziedziny pod tarczą pokoju; — miejsce panowania dowolnego zajęła anarchija i trzyma swój krwawy bicz nad waszymi karkami; co miłość ojczyzny w najslachetniejszym zapale osiągnęła, niszczy niezgoda przez podłe samoistwo. — Temu stanowi rzeczy koniec położyć, wśród którego najpiękniejsze siły w niszczącej wojnie domowej nawzajem się trawią; wszystkie odtąd usiłowania zwracać do jednego celu. t. j. aby wasza wspólna ojczyzna, która teraz jest i moją ojczyzną, kwitnęła, była szczęśliwą i sławną; przez błogostawieństwo pokoju i publicznego porządku zatrząść powoli liczne ślady dawnych i nowych nieszcześć, okrywających wasz piękny i od natury tak hojnie uposażony kraj; wziąć na uwagę poniesione dla ojczyzny ofiary i poczynione usługi, wasze majątki i osoby zasłaniać tarczą ustaw i sprawiedliwości przeciw dowolności i swawoli; dojrzałemi, gruntownemi, stanowi kraju i słusznym życzeniem narodu odpowiadającemi instytucjami nadać wam dobrodziejstwa prawdziwej i prawnej wolności, i tym sposobem

ukończyć odrodzenie Grecyi, — toto, Hellenowie! jest wielkie zadanie równie zaszczytnego jak i mozolnego powołania, za którym idę, i dla którego w tym właśnie sposobie myślenia, w jakim król, mój ojciec, z pośród wszystkich monarchów, w waszej bohaterkiej walce oswobodzenia podał wam pomocną rękę, niosę wam chętnie w ofierze szczęśliwy byt w moim domu, w ukochanej pierwotnej mojej ojczyźnie.⁴

»W zupełnej ufności odzywam się do was, Hellenowie, i wzywam was, abyście siły swoje odtąd w braterskiej zgodzie i wspólnie ze mną tylko dobru publicznemu poświęcali, i nie pozwalali, aby skutki, które winni jesteście waszemu mężstwu, wytrwałości w niebezpieczeństwach i ufności w opatrności Bożkiej, zniknęły znowu w strasznej chorobie niezgody i anarchii, i aby wasze imię, któremu tyle dzieł bohaterских nieśmiertelność zapewnia, splamione zostało obłąkami niegodnych namiętności. Jakikolwiek mogą być usiłowania, których wzniosły cel po nas wymaga, — osiągnięcie tego celu sownie nas wynagrodzi.⁴

»Wstępując na tron Grecyi, zapewniam was uroczyście, że religiją waszą sumiennie ochraniać, ustawy wiernie utrzymywać, sprawiedliwość każdemu wymierzać, i wasze swobody, i prawa przy pomocy Bożej przeciw każdemu ochraniać będę. Pierwszém mojem staraniem będzie powrócić pokój i ustalić publiczną spokojność i porządek, aby każdy bezpiecznie spokojności używał. Polityczne obłąki puszczając w niepamięć, spodziewam się z zaufaniem, że każdy z was, Hellenowie, oddawać będzie posłuszeństwo ustawom i władzom upoważnionym do ich wykonania, i powróci spokojnie do domów swoich. — Spodziewam się mocno, iż nie będę w bolesnej potrzebie, iżbym przeciw burzycielom spokojności publicznej i powstańcom używał surowości karzącej sprawiedliwości. Bogdajby opatrność Boska pobłogosławiła połączone nasze usiłowania i dozwoliła w odrodzonym blasku kwitnąć temu pięknemu krajowi, którego ziemia pokrywa popioły wielkich mężów i wielkich obywateli, którego upłynione wieki oznaczają najpiękniejszą epokę dziejów świata, a którego niedawna przeszłość okazała światu, że w jego mieszkańcach nie wygasła bohaterka odwaga i wspaniałomyślność nieśmiertelnych przodków. Dan

w Nauplii dnia 25. stycznia (6. lutego) 1833.
W imieniu króla: Hr. Armanberg, de Musarez, de Heideck.⁴

Wiadomości handlowe i przemysłowe. (Nieurzędowe.)

Lwów. Na targu tygodniowym w poniedziałek, d. 11. marca 1833, było 185 wołów. Płacono za jednego wolu po 69 do 90 zr. w. w.; z tych jeden mógł wydać mięsa 12 1/2 do 16, łoję 1 1/2 do 2 kamieni.

Buczacz d. 9. marca. Handel zbożem leży odłogiem i teraz ceny tylko nominalne przytoczyć mogą. Rorzec pszenicy 4 zr.; żyta 2 1/2 zr.; jęczmienia 2 1/4 zr.; hreczki 2 1/2 zr.; owsa 1 1/10 zr. wal. więd. Szumówkę, w większej ilości, sprzedano po 33 kr. w. w. garniec.

Jarosław d. 10. marca. W handlu zbożem do Gdańska pokazuje się od niedawna w okolicy Sanu trochę więcej ruchu; kilku kupców zakupiło już na splawienie do Jarosławia, Niełipkowic, Sieniawy, Rzeszowa i Ropiek przeszło 1000 łasztów pszenicy i tyleż żyta. Za pszenicę płacono po 6 1/4 do 7 1/2 zr., za żyto po 3 1/2 do 4 zr. w. w. Ilość ta ma za cztery tygodnie być puszczona.

Równie krzątają się i o materiał dębowy. W lasach o 2 do 3 mil od Sanu odległych, w obwodach przemyśkim, rzeszowskim i żółkiowskim rzną bale; za kłody dębowe płać po 4 do 5 zr. m. k. za sześc. Ponieważ kupcy późno się rozmyślili, nie było zatem nie gotowego do splawienia pierwszą wodą.

Potażu chcą posłać do Gdańska do 600 cetn.; za cetnar płać po 17 zr. w. w.

W okolicy Ulanowa zwożą znaczną ilość drzewa sosnowego częścią na belki do Gdańska, po największej części zaś na browarkę do Warszawy.

Wódkę zaczynają kupować na spekulację.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: na dochód pani Szyszkowskiej: *La Straniera, die Unbekannte*, opera we 2ch aktach.

Teatr polski. — Jutro: *Dziesięć lat życia żony*; *Złe rady*; dramat w 7miu oddziałach (po raz drugi.)